

HÅNDBOG

AFMÆRKNING PÅ KØREBANEN, TEKST OG SYMBOLER

ANLÆG OG PLANLÆGNING

JANUAR 2020

VEJREGLER

FORORD

Denne vejregel omhandler afmærkning med tekst og symboler og indgår i nedenstående serie af håndbøger om afmærkning på kørebanen.

- Generelt om afmærkning på kørebanen
- Længdeafmærkning
- Pilafmærkning
- Tværafmærkning
- Standsning og parkering
- **Tekst og symboler**
- Dimensioner
- Eksempler

Håndbogen er udført under vejregelgruppen om Vejafmærkning, der i perioden havde følgende sammensætning:

Civilingeniør Thorkild Vestergaard, Viborg Kommune (Formand)
Civilingeniør Lars Testmann, Rambøll (Fagsekretær)
Afmærkningstekniker Pia Brix, Vejdirektoratet
Politiassistent Carl Aage Christensen, Nordjyllands Politi
Civilingeniør Caroline Eiler Gotved, Københavns Kommune
Landinspektør Jakob Risager, Aalborg Kommune
Civilingeniør Maj-Britt Køppen Andersen, Roskilde Kommune
Teknisk assistent Annette Rix Nissen, Vejen Kommune
Jesper Pørksen, Dansk Cykelturisme (Har ikke deltaget i perioden)
Teknisk assistent Hanne Brauner Højmark, Vejdirektoratet
Ingeniør Kit Lærke Knudsen, Vejdirektoratet (Projektleder)

Konsulent:

Lars Testmann, Rambøll

INDHOLDSFORTEGNELSE

0	INDLEDNING	4
0.1	HÅNDBOGENS STATUS	4
1	TEKST OG SYMBOLER PÅ KØREBANEN	5
1.1	FÆLLESBESTEMMELSER FOR V 21, V 42 OG V 44	5
1.2	V 11 TREKANTSYMBOL OG V 12 STOP	5
1.3	V 15 RUTESYMBOL	6
1.4	V 21 CYKELSYMBOL	7
1.5	V 23 INVALIDESYMBOL	8
1.6	V 33 PARKERINGSSYMBOL	8
1.7	V 42 BUSSYMBOL	9
1.8	V 43 SYMBOL FOR LETBANEKØRETØJ	10
1.9	V 44 TAXISYMBOL	10
1.10	V 50 FÆRDSELSTAVLESYMBOL	11
1.11	V 60 SIKKERHEDSSYMBOL	12
1.12	V 61 SYMBOL FOR FRAKØRSELSNUMMER	13

0 INDLEDNING

Håndbogen indeholder generelle regler og vejledninger, som er gældende for alle typer af vejafmærkning, som er behandlet i serien af håndbøger om afmærkning på vejbanen.

0.1 HÅNDBOGENS STATUS

Håndbogen indeholder anbefalinger og bindende bestemmelser. De bindende bestemmelser er vist med grå markering og kildeangivelse som vist i følgende eksempel.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 196:

Når en cykelsti afmærkes med *Q 46 Ubrudt kantlinje* og *V 21*, skal symbolet placeres efter hver afbrydelse af *Q 46* og i øvrigt med passende mellemrum.

Stk. 2. V 21 Cykelsymbol skal altid afmærkes i S 21 Cykelfelt.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Den øvrige tekst har status af vejledninger, gode råd og eksempler.

1 TEKST OG SYMBOLER PÅ KØREBANEN

1.1 FÆLLESBESTEMMELSER FOR V 21, V 42 OG V 44

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, Vedrørende V 21, V 42 og V 44:

Der kan anvendes tekst eller symbol for andre færdselsarter i en bane, der er afgrænset med den i § 51 nævnte Q 46 Ubrudt kantlinje eller Q 44 Dobbelt spærrelinje. Det angiver, at banen kun må benyttes af de pågældende færdselsarter. Tekst og symbol kan anvendes i forbindelse med pilafmærkning, jf. §§ 53 og 54.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

1.2 V 11 TREKANTSYMBOL OG V 12 STOP

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 11 Trekantsymbol:

Symbolet angiver, at trafikanterne i et følgende vejkryds er pålagt ubetinget vigepligt ved den i § 14 nævnte tavle B 11 Ubetinget vigepligt. Hvor symbolet anvendes i nogen afstand fra krydset, anføres afstanden før symbolet.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 12 STOP:

Teksten angiver, at trafikanterne i et følgende vejkryds eller en følgende jernbaneoverkørsel er pålagt ubetinget vigepligt og fuldt stop ved den i § 14 nævnte tavle B 13 Stop. Hvor V 12 angives i nogen afstand fra krydset, anføres afstanden før symbolet.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

V 11 Trekantsymbol, V 12 STOP og eventuel afstandsangivelse udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Symbolerne kan anvendes før kryds til supplerende af den øvrige afmærkning. V 12 kan tillige anvendes før jernbaneoverkørsler til supplerende af den øvrige afmærkning.

Ved trekantsymbol bør afstanden til vigelinjen anføres, hvis denne afstand er mere end 50 m. Ved *STOP* bør afstanden til stoplinjen anføres, hvis denne er mere end 10 m.

Symbolerne anvendes normalt kun, hvor det ikke er muligt at anbringe tavler på en sådan måde, at de i tilstrækkelig afstand umiddelbart fremtræder tydeligt for de kørende.

1.3 V 15 RUTESYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 15 Rutesymbol:

Vejens rutenummer kan anføres på kørebanen.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Tal og bogstaver udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Symbolet kan anvendes til supplerende af vejvisningstavler, hvor disse alene ikke giver trafikanterne tilstrækkelig orientering.

Rutesymbol anvendes især ved kryds, hvor der er særlige vejvisningsproblemer, fx hvor en rute svinger i et vejkræds samt ved vejforgreninger.

1.4 V 21 CYKELSYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 21 Cykelsymbol:

Symbolet angiver, at cyklister og førere af lille knallert skal benytte den pågældende del af vejen. Cykelsymbol i en bane, der er afgrænset med den i § 51 nævnte *Q 46 Ubrudt kantlinje*, eller som er en del af en sti eller et fortov, angiver bane, som skal benyttes af cyklister og førere af lille knallert og kun må benyttes af disse, dog under hensyntagen til færdselslovens § 14, stk. 3. Fodgængeres adgang til at benytte cykelsti afgøres dog efter reglerne i færdselslovens § 10.

Når en parkeringsbane eller parkeringsbås grænser op til en bred kantlinje med cykelbane, er det tilladt at holde med køretøjets hjul på bred kantlinje, der afgrænser cykelbanen. Køretøjets hjul må ved parkering i parkeringsbane og parkeringsbås ikke overskride bred kantlinje, jf. § 51, *Q 46 Ubrudt kantlinje*, nr. 1) og 2) og § 56, *T 33 Parkeringsbås*.

Kilde: BEK nr. 1055 af 17. august 2018

Parkering på den brede kantlinje, der adskiller en cykelbane og en parkeringsbane, kan medføre at køretøjernes sidespejle kan rage ind over cykelbanen. For at undgå øget risiko for, at cyklister kommer til skade ved påkørsel af spejle, bør det overvejes at gøre cykelbanerne bredere.

Den anbefalede bredde for en cykelbane er 1,80 meter inklusive den 30 cm brede kantlinje, der afgrænser en cykelbane.

For afmærkning af cykelbane henvises til håndbog om Længdeafmærkning, håndbog om Standsning og parkering samt eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

V 21 Cykelsymbol udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 196:

Når en cykelsti afmærkes med *Q 46 Ubrudt kantlinje* og *V 21*, skal symbolet placeres efter hver afbrydelse af *Q 46* og i øvrigt med passende mellemrum.

Stk. 2. V 21 Cykelsymbol skal altid afmærkes i *S 21 Cykelfelt*.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

En placering af *V 21* med en indbyrdes afstand på ca. 100 m vil sikre, at alle trafikanter under normale forhold kan se mindst et symbol.

Det kan tillige anvendes til at angive cyklisters og knallertkøreres placering i vejkryds, især hvor denne afviger fra den placering, der er angivet i færdselslovens § 49, stk. 3.

V 21 kan suppleres med pil, der angiver de retninger, som skal følges af cyklister og førere af lille knallert, der har placeret sig ved symbolet.

Pilene er væsentlig mindre end de, der gælder for motorkørende, som vist i håndbog om Dimensioner.

1.5 V 23 INVALIDESYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 23 Invalidesymbol:

Symbolet angiver, at cyklister og førere af lille knallert skal benytte den pågældende del af vejen. Cykelsymbol i en bane, der er afgrænset med den i § 51 nævnte *Q 46 Ubrudt kantlinje*, eller som er en del af en sti eller et fortov, angiver bane, som skal benyttes af cyklister og førere af lille knallert og kun må benyttes af disse, dog under hensyntagen til færdselslovens § 14, stk. 3. Fodgængeres adgang til at benytte cykelsti afgøres dog efter reglerne i færdselslovens § 10.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

V 23 Invalidesymbol udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Der henvises til bemærkningerne i håndbog om Oplysningstavler om *E 23 Vejledning for invalide*.

Er parkeringsbåsen forsynet med V 23 Invalidesymbol, angiver dette, at den kun må benyttes af køretøjer, der er forsynet med et godkendt parkeringskort for personer med handicap.

1.6 V 33 PARKERINGSSYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 33 Parkeringssymbol:

Symbolet angiver, at arealet kun må benyttes til parkering. Parkering i afmærkede parkeringsbaner skal ske i overensstemmelse med §§ 51 og 56.

Kilde: BEK nr. 1055 af 17. august 2018

For afmærkning af parkeringsbaner og parkeringsbåse henvises til håndbog om Længdeafmærkning, håndbog om Standsning og parkering samt eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

V 33 Parkeringssymbol udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Symbolet anvendes, hvor det er nødvendigt at tydeliggøre, at arealet kan anvendes til parkering, fx hvor en parkeringsbane kan forveksles med en svingbane eller anden særlig bane.

1.7 V 42 BUSSYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 42 Bussymbol:

Teksten »BUS« i en bane, der er afgrænset af den i § 51 nævnte *Q 46 Ubrudt kantlinje* eller *Q 44 Dobbelt spærrelinje*, angiver, at banen kun må benyttes af busser i almindelig rutekørsel, jf. dog nedenfor vedrørende *V 44 Taxisymbol*.

Busser i rutekørsel er specificeret i Lov om trafikselskaber. Såfremt en given buskørsel eksempelvis handicapkørsel er omfattet af definitionen i lov om trafikselskaber kan busbanerne således benyttes af køretøjet.

Symbolet angiver, at bussen kan vælge at benytte banen. Cyklister og førere af lille knallert skal dog benytte busbane, der ligger til højre i færdselsretningen, jf. færdselslovens § 49, stk. 2, og § 51, stk. 2.

Bussymbolet kombineret med en pil kan forekomme i en svingbane. Dette angiver, at bussen må køre i den viste retning.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

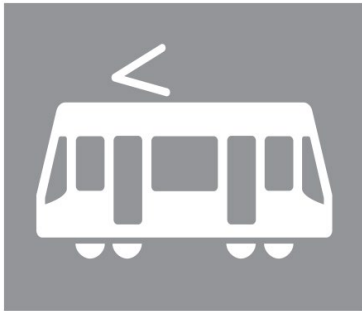
V 42 Bussymbol udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 197:

Teksten »BUS« skal anføres i baner efter hver afbrydelse af *Q 46 Ubrudt kantlinje* og *Q 44 Spærrelinje* og i øvrigt med passende mellemrum.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

1.8 V 43 SYMBOL FOR LETBANEKØRETØJ

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 43 Symbol for letbanekøretøj:

Symbolet i en bane, der er afgrænset af den i § 51 nævnte *Q 46 Ubrudt kantlinje* angiver, at banen kun må benyttes af letbanekøretøjer. Symbolet kan anvendes sammen med *V 42 Bussymbol* og angiver, at busser i rutekørsel må benytte banen.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 198:

Symbolet *V 43* skal anføres i baner efter hver afbrydelse af *Q 46 Ubrudt kantlinje* og i øvrigt med passende mellemrum.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

V 43 Symbol for letbanekøretøj udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

1.9 V 44 TAXISYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 44 Taxisymbol:

Teksten »TAXI« i en bane, der er afgrænset af den i § 51 nævnte *Q 46 Ubrudt kantlinje* eller *Q 44 Dobbelt spærrelinje*, angiver, at banen kun må benyttes af taxi. Symbolet kan anvendes sammen med *V 42 Bussymbol* og angiver, at taxi kan vælge at benytte banen.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 199:

Teksten »TAXI« skal anføres i baner efter hver afbrydelse af *Q 46 Ubrudt kantlinje* og *Q 44 Spærrelinje* og i øvrigt med passende mellemrum.

Stk. 2. Teksten »TAXI« må ikke anvendes i særlige vognbaner med teksten »BUS« eller symbol for letbanekøretøj, og hvor trafikken styres af *X 19 Bus- og letbanesignal*.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

V 44 Taxisymbol udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

1.10 V 50 FÆRDELSTAVLESYMBOL**Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 50 Færdselstavlesymbol:**

Færdselstavlesymbol på kørebanen supplerer den tilsvarende færdselstavle.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 200:

Færdselstavlesymbol kan alene anvendes på veje hvor den tilladte hastighed er mindre end eller lig med 60 km/h.

Stk. 2. Følgende færdselstavlesymboler kan anvendes som supplement til den tilsvarende færdselstavle: *A 11, A 16-18, A 21-22, A 36, A 41-44, A 96, A 97, A 99, C 55-56, C 61-62, E 49-56 og E 68-69.*

Stk. 3. Der kan ikke anvendes undertavletekster og undertavlesymboler på kørebanen. Der kan ikke anvendes tekst med bynavn i forhold til symbol for færdselstavle *E 55 og E 56.*

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Symbolet udformes så det kan læses fra et køretøj der kører med den tilladte hastighed.

1.11 V 60 SIKKERHEDSSYMBOL

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 60 Sikkerhedssymbol:

Symbolet anvendes til at vise den anbefalede sikkerhedsafstand. Den anbefalede minimale sikkerhedsafstand er til stede, når der er to symboler til køretøjet foran.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning, § 201:

V 60 Sikkerhedssymbol må kun bruges på motorveje og andre veje, hvor kørebanerne er adskilt fysisk.

Stk. 2. Mærkerne må ikke bruges, hvor det kan forringe opfattelsen af anden kørebaneafmærkning, fx ved tilfarter til kryds.

Stk. 3. Mærkerne skal på strækninger med flere vognbaner bruges i alle vognbaner i samme retning.

Stk. 4. Mærkerne må maksimalt bruges på en strækning på 4 km.

Stk. 5. Afstanden mellem mærkerne skal være:

- 1) 36 m på en strækning, hvor hastighedsgrænsen er 130 km/h.
- 2) 31 m på en strækning, hvor hastighedsgrænsen er 110 km/h.
- 3) 25 m på en strækning, hvor hastighedsgrænsen er 90 km/h.
- 4) 22 m på en strækning, hvor hastighedsgrænsen er 80 km/h.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

1.12 V 61 SYMBOL FOR FRAKØRSELSNUMMER

Bekendtgørelse om vejafmærkning, § 57, V 61 Symbol for frakørselsnummer:

Symbolet angiver den anbefalede vognbane til den viste frakørsel.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

V 61 Symbol for frakørselsnummer udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Carsten Niebuhrs Gade 43, 5. sal
1577 København V
Telefon 7244 3333

vd@vd.dk
vejdirektoratet.dk

vejregler@vd.dk
vejregler.dk

ISBN: 978-87-93674-50-9

